

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

*Domnului Cristian Pleșa, Comisar șef de penitenciare
Director general al Administrației Naționale a Penitenciarelor*

AVOCATUL POPORUL
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR 10.195 / 18 JUN 2019

RECOMANDAREA

nr. 34 din 18 iunie 2019

referitoare la sesizarea Ministerului Justiției în vederea armonizării dispozițiilor art. 82 lit. 1) și art. 100 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, referitoare la interzicerea actelor de autoagresiune, considerate abateri disciplinare grave și sancționate, cu recomandarea CPT de a nu mai sancționa disciplinar actele de autoagresiune

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 203/2017, petentul „, persoană privată de libertate aflată în custodia Penitenciarului Mărgineni, ne-a sesizat cu privire la o serie de aspecte printre care și faptul că, în data de 18 decembrie 2016 s-a autoagresat întrucât ar fi fost mutat în mod abuziv din camera sa.

Urmare a anchetei efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului la Penitenciarul Mărgineni, s-a constatat că în data de 18 decembrie 2016 petentului i-a fost întocmit un raport de incident pentru agresiune față de o altă persoană privată de libertate, cazată în aceeași cameră cu petentul. Ulterior săvârșirii actului de agresiune asupra colegului de cameră (camera E3.32), după prezentarea la cabinetul medical, petentul a fost relocat în camera E3.25. În cursul aceleiași zile a solicitat să iasă din cameră pentru a efectua o convorbire telefonică; ajuns la telefon a scos o lamă de bic din cavitatea bucală și s-a autoagresat pe antebrațul stâng. Conform declarațiilor persoanelor private de libertate cazate în camera E3.25, petentul a fost bine primit în camera respectivă, nu au avut loc incidente, dar acesta dorea să fie mutat în altă cameră.

Potentul a fost prezentat de echipa de intervenție la cabinetul medical, în Registrul de autoagresiuni și heteroagresiuni fiind consemnat: ”

.". Pentru actele de autoagresiune i s-a întocmit raport de incident.

Petentul a fost cercetat disciplinar pentru cele două incidente, fiind **sanționat de comisia de disciplină** din Penitenciarul Mărgineni prin: hotărârea nr. 372/2 februarie 2017 (referitoare la agresarea unei alte persoane private de libertate) cu izolare timp de 7 zile și hotărârea nr. 2 februarie 2017 (referitoare la autoagresiuni) **cu suspendarea dreptului de a primi vizite pe o perioadă de 3 luni.**

Petentul a formulat plângere împotriva hotărârilor la judecătorul de supraveghere a privării de libertate. În plângerea formulată împotriva hotărârii nr. 2 februarie 2017 a comisiei de disciplină, petentul a menționat că a cerut să fie mutat în altă cameră dar a fost refuzat.

Judecătorul de supraveghere a privării de libertate a respins plângerile formulate de către petent ca nefondate, prin Încheierile nr. 17.02.2017 (pronunțată în cazul plângerii împotriva hotărârii nr. 2 februarie 2017 a comisiei de disciplină) și nr. 17 februarie 2017 (pronunțată în cazul plângerii împotriva hotărârii nr. 2 februarie 2017 a comisiei de disciplină).

Petentul a contestat în instanță (Judecătoria Moreni) Încheierea nr. 17.02.2017, contestație respinsă ca neîntemeiată prin Sentința nr. 29 martie 2017.

Pentru soluționarea petiției, reprezentanții MNP au studiat o serie de documente furnizate de către administrația penitenciarului, printre care și **fișa de penitenciar - Caracterizare deținut**, în cuprinsul căreia, la rubrica sancțiuni erau consemnate 40 de sancțiuni disciplinare aplicate petentului (în perioada octombrie 2012 – octombrie 2017), dintre care **13 sancțiuni pentru autoagresiune.**

De asemenea, persoana privată de libertate se afla în evidența cabinetului medical din cadrul Penitenciarului Mărgineni, cu diagnosticul:

(ingestii voluntare de lame de ras, plăgi autoprovocate multiple), și Pentru afecțiunile

a fost internat, de mai multe ori, în spitale penitenciare și a primit tratament

Față de aceste constatări și având în vedere:

► prevederile art. 82 lit. Ț) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate de organele judiciare în cursul procesului penal:

"persoanelor condamnate le sunt interzise: autoagresiunea în orice mod și prin orice mijloace", iar încălcarea lor constituie abatere disciplinară gravă, conform art. 100 alin. (2) din aceeași lege;

► abordarea de către **Comitetul pentru prevenirea torturii (CPT)** a situațiilor de sancționare a actelor de autoagresiune, astfel:

CPT a subliniat de fiecare dată că astfel de acte reflectă deseori suferința pe care deținuții în cauză o întâmpină sau problemele și condițiile de natură psihologică sau psihiatrică. În consecință, astfel de acte trebuie abordate din punct de vedere terapeutic mai degrabă decât punitiv. În special, toate cazurile de autovătămare ar trebui evaluate imediat după incident, pentru a evalua amploarea leziunilor și pentru a evalua starea psihologică a prizonierului.

CPT a recomandat statelor unde au fost constatate astfel de situații să întreprindă măsurile necesare în întregul sistem penitenciar, pentru a revizui abordarea pe care trebuie să o urmeze față de persoanele private de libertate care și-au făcut rău, în lumina celor menționate anterior. (CPT/Inf(2018)49, Secțiunea 8/9)

Inclusiv cu ocazia vizitei periodice efectuate în România în anul 2014, constatând cazuri în care persoane private de libertate au fost sancționate disciplinar pentru autoagresiune, în Raportul de vizită echipa CPT a reamintit că **autoagresiunile "reflectă adesea dificultăți și situații de natură psihologică sau psihiatrică și că acestea ar trebui să fie abordate dintr-un unghi terapeutic, mai degrabă decât dintr-un punct de vedere regresiv"** și a recomandat modificarea dispozițiilor legale în consecință (paragraful 115);

Precum și faptul că:

► măsurile menționate de statul roman în răspunsul comunicat la recomandarea CPT (CPT/inf(2015)32), **măsuri prin intermediul cărora comisiile disciplinare să poată evita aplicarea unei sancțiuni pentru o persoană cu tulburări de comportament sau probleme de sănătate, nu sunt suficiente**, în condițiile în care petentul, diagnosticat cu tulburări psihice, a fost sancționat disciplinar în perioada 2012-2017 de 13 ori;

De asemenea,

► observând că CPT se referă la toate situațiile în care persoanele private de libertate se automutilează și nu doar la cazurile în care acestea prezintă

tulburări/dizabilități mintale ("*astfel de acte reflectă deseori suferința pe care deținuții în cauză o întâmpină*"),

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu art. 15 lit. f, art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, **AVOCATUL POPORULUI** emite următoarea

RECOMANDARE

Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor va dispune măsurile necesare pentru sesizarea Ministerului Justiției în vederea ***armonizării dispozițiilor art. 82 lit. Ț și art. 100 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, referitoare la interzicerea actelor de autoagresiune, considerate abateri disciplinare grave și sancționate, cu recomandarea CPT de a nu mai sancționa disciplinar actele de autoagresiune.***

Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor va informa Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Vă rog să primiți, Stimate Domnule Director general, asigurarea înaltei mele considerații.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 20 mai 2019